

การพิจารณาคดีค้ำมนุษย์

ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ำมนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘

รวบรวมโดยนายปัญญา กางกรณ์

ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

การค้ำมนุษย์ ถือเป็นอาชญากรรมร้ายแรงต่อมวลมนุษยชาติ อันเป็นผลมาจากปัจจัยหลายอย่างทั้งด้านเศรษฐกิจในระดับมหภาคและจุลภาค กระทบถึงความมั่นคงของนานาอารยประเทศที่ประชากรต้องเผชิญกับความสับสนเสี่ยงที่จะตกเข้าไปอยู่ในวงจรอุบาทว์นี้ และอาจไม่มีโอกาสกลับมาใช้ชีวิตอย่างปกติเช่นเดิม อีกทั้งผู้กระทำการค้ำมนุษย์มักเป็นผู้มีอิทธิพลร้ายกาจ เพราะมีทั้งกำลังทรัพย์ กำลังคนและอำนาจเหนือกว่าคนทั่วไป ซึ่งเมื่อเกิดกรณีการค้ำมนุษย์ขึ้นแล้ว การที่จะดำเนินคดีกับผู้กระทำการค้ำมนุษย์เหล่านี้ด้วยกระบวนการทางกฎหมายในระบบกล่าวหาในศาลตามที่เคยปฏิบัติกันมา โดยต้องมีการตั้งข้อกล่าวหา บรรยายรายละเอียดถึงพฤติการณ์ต่างๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติ อีกทั้งต้องเป็นฝ่ายนำสืบรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อสนับสนุนการกระทำความผิดของผู้นั้น ซึ่งอาจมีข้อจำกัดหลายประการที่ไม่อาจกระทำได้อย่างเต็มที่ ทำให้บางครั้งจึงไม่อาจลงโทษผู้กระทำความผิดหรือลงโทษได้ก็แต่เพียงลูกน้องของผู้กระทำความผิด ไม่สามารถพิจารณาความผิดไปถึงผู้กระทำการโดยตรง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการทางกฎหมายกับผู้กระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์มีประสิทธิภาพและอำนวยความยุติธรรมให้แก่ผู้ตกเป็นเหยื่อจากการค้ำมนุษย์ จึงสมควรให้มีกฎหมายที่เกี่ยวกับวิธีพิจารณาคดีของผู้กระทำความผิดเป็นการเฉพาะและกำหนดวิธีการพิจารณาคดีเป็นอีกวิธีหนึ่งคือ **ใช้ระบบไต่สวน** โดยให้ผู้พิพากษาและผู้เกี่ยวข้องแห่งคดีสามารถทำการแสวงหาข้อเท็จจริงตามพฤติการณ์การกระทำในคดีนั้นได้เอง โดยไม่ต้องให้ภาระพิสูจน์ความผิดเป็นของฝ่ายผู้กล่าวหาเท่านั้น ดังนั้น ประเทศไทยจึงได้ตราพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีค้ำมนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ฉบับนี้ขึ้น และศาลก็ได้กำหนดให้มีแผนกคดีค้ำมนุษย์ไว้ในศาลเป็นการเฉพาะอีกด้วย...

คดีค้ำมนุษย์ หมายถึง คดีที่มีข้อหาความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม ไม่ว่าจะมิใช่ข้อหาความผิดอื่นรวมอยู่หรือไม่ แต่ไม่รวมถึง

- ๑). คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ และ ๒). คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

ห้ามมิให้ ๑). ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ และ ๒). ศาลล้มละลาย รับผิดชอบต่อข้อหาความผิดตามกฎหมายว่าด้วยป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ไว้พิจารณา

ในกรณีมีปัญหาว่าคดีใดเป็นคดีค้ามนุษย์หรือไม่ ให้ประธานศาลอุทธรณ์เป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของประธานศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด ในการขอให้ประธานศาลอุทธรณ์วินิจฉัยปัญหา ต้องกระทำอย่างช้าในวันตรวจพยานหลักฐานหรือวันสืบพยาน ในกรณีไม่มีการตรวจพยานหลักฐาน หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วห้ามมิให้มีการขอให้วินิจฉัยปัญหาดังกล่าวอีก

กรณีเมื่อได้รับคำขอจากศาลชั้นต้นแล้ว ให้ประธานศาลอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยและแจ้งผลไปยังศาลชั้นต้นโดยเร็ว ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินคดีเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ในการดำเนินการใด ๆ ระหว่างศาลชั้นต้นกับศาลอุทธรณ์ จะดำเนินการโดยทางโทรสารหรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นใดก็ได้

วิธีพิจารณาคดี ใช้ระบบไต่สวน + โดยเร็ว และกำหนดให้ใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาคดีค้ามนุษย์ในศาลทหารด้วย

➤ ในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติและข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรือกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง มาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้ และคดีค้ามนุษย์ใดมีข้อหาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดียาเสพติดรวมอยู่ด้วย ให้นำบทบัญญัติตามกฎหมายดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ข้อหาความผิดนั้นเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้

➤ ในการสืบพยานก่อนฟ้องคดี การไต่สวนมูลฟ้อง หรือการพิจารณาคดี หากมีเหตุจำเป็นอันไม่อาจนำพยานมาเบิกความในศาลได้ เมื่อคู่ความร้องขอหรือศาลเห็นสมควร ศาลอาจอนุญาตให้พยานดังกล่าวเบิกความที่ศาลอื่นหรือสถานที่ทำการของทางราชการหรือสถานที่แห่งอื่นซึ่งอยู่ในประเทศหรือต่างประเทศ โดยจัดให้มีการถ่ายทอดภาพและเสียงในลักษณะการประชุมทางจอภาพได้ ทั้งนี้การเบิกความดังกล่าวให้ถือเสมือนว่าพยานเบิกความในห้องพิจารณาของศาล

การสั่งปล่อยชั่วคราว จะต้องกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการหลบหนีและภัยอันตรายที่อาจเกิดขึ้นอย่างเพียงพอ และในกรณีที่เป็นการสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือ

อุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ถูกลบยั่วคราว ให้ศาลมีอำนาจกำหนดเจ้าพนักงานหรือบุคคลซึ่งจะต้องรับผิดชอบดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งได้ด้วย

การเรียกค่าสินไหมทดแทนแทนผู้เสียหาย ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พนักงานอัยการจะขอรวมไปกับฟ้องคดีอาญาหรือจะยื่นคำร้องในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้นก็ได้ ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิของผู้เสียหายที่จะยื่นคำร้องเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนเพิ่มเติมได้ และกำหนดให้ศาลมีอำนาจสั่งให้จำเลยจ่ายค่าเสียหายเพื่อการลงโทษเพิ่มขึ้นได้ตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงพฤติการณ์ต่าง ๆ เช่น ความรุนแรงของความเสียหายที่เกิดขึ้น ผลประโยชน์ที่จำเลยได้รับฐานะทางการเงินของจำเลย ตลอดจนประวัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ของจำเลยประกอบด้วย

คำพิพากษาในส่วนที่เกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทนและค่าเสียหายเพื่อการลงโทษให้รวมเป็นส่วนหนึ่งแห่งคำพิพากษาในคดีอาญา และในกรณีที่ต้องมีการบังคับคดีให้ถือว่าผู้เสียหายเป็นเจ้าของหนี้ตามคำพิพากษา ในการนี้ให้กระทรวงการพัฒนากำลังและความมั่นคงของมนุษย์ดำเนินการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้เสียหายตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์เพื่อบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษา และในการดำเนินกระบวนการพิจารณาเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนการบังคับคดีให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งปวง

การฟ้องคดีค้ามนุษย์ต้องทำเป็นหนังสือ

➤ ถ้าศาลเห็นว่าผู้กระทำความผิดผู้ใดได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ต่อพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ หรือพนักงานสอบสวน ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นก็ได้

➤ ในการดำเนินคดีค้ามนุษย์ ถ้าผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาคดีของศาล มิให้นำระยะเวลาที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ

➤ ในกรณีมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีไปในระหว่างที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับความผิดข้างต้นไม่ระงับไปเพราะเหตุที่คดีของผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้น มีการสั่งไม่ฟ้องยกฟ้อง จำหน่ายคดี หรือถอนฟ้อง ให้ผู้ซึ่งชี้ชองจนนำไปสู่การจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลย รวมทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้จับมีสิทธิได้รับเงินรางวัลตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

การพิจารณา / สืบพยานในศาล ให้ทำโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลย เว้นแต่จำเลยป่วยเจ็บ(มีทนาย) เป็นนิติบุคคล(จับผู้แทนไม่ได้) หรืออยู่ในอำนาจศาลแล้วหลบหนี

ศาลอาญาสั่งรับคดีเกิดนอกเขตศาล หรือกรณีได้รับโอนคดีจากศาลอื่น ให้ดำเนินกระบวนการพิจารณานอกเขตศาลได้ตามที่เห็นสมควร

การสืบพยาน/การไต่สวนมูลฟ้อง/การพิจารณาคดี หากมีเหตุจำเป็นไม่อาจนำพยานมาเบิกความได้ คู่ความร้องขอหรือศาลเห็นสมควร ศาลอาจอนุญาตให้เบิกความที่ @ ศาลอื่น @ สถานที่ทำการของราชการ @ สถานที่แห่งอื่นในและต่างประเทศ ถ่ายทอดภาพและเสียงในลักษณะการประชุมทางจอภาพ

➤ ศาลสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำประวัติ/ผลกระทบ/ความเสียหาย/ข้อวิตก ของผู้เสียหาย/พฤติการณ์อื่นเพื่อปล่อยชั่วคราว/เพื่อพิจารณาพิพากษาคดี

➤ ในชั้นพิจารณา ถ้าจำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง ศาลจะพิพากษาโดยไม่สืบพยานหลักฐานต่อไปก็ได้ เว้นแต่กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิดหรือคดีที่มีข้อหาความผิดซึ่งจำเลยรับสารภาพนั้นกฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำให้จำคุกตลอดชีวิตหรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น ศาลต้องฟังพยานหลักฐาน โงทก่จันกว่าจะพอใจว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริง

➤ ในคดีซึ่งพนักงานอัยการเป็นโจทก์ ถ้าจำเลยให้การปฏิเสธ ให้โจทก์ส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมสำเนาต่อศาลก่อนวันตรวจพยานหลักฐานหรือวันสืบพยานในกรณีไม่มีการตรวจพยานหลักฐานไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ทั้งนี้ สำเนาสำนวนการสอบสวนดังกล่าวอาจจัดทำในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

➤ คู่ความทั้งสองฝ่ายอาจอ้างตนเอง บุคคล หรือหลักฐานอื่นเป็นพยานได้ตามที่ศาลเห็นสมควร มีสิทธิขอตรวจพยานหลักฐาน และมีสิทธิคัดสำเนาพยานหลักฐานของตนเองหรือของคู่ความอีกฝ่าย

หนึ่งที่ได้มีการสืบพยานหลักฐานนั้นแล้วได้ ในกรณีจำเป็นเพื่อความปลอดภัยของบุคคล ให้ปิดปิดชื่อ และที่อยู่ของบุคคลหรือข้อมูลอย่างอื่นที่สามารถระบุตัวบุคคลได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

➤ ในคดีซึ่งพนักงานอัยการเป็นโจทก์ ให้ศาลนำสำนวนการสอบสวนของโจทก์มาเป็นแนวทางในการพิจารณา และอาจสืบพยานเพิ่มเติมเพื่อหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานได้ตามที่เห็นสมควร

➤ ศาลมีอำนาจเรียกพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานหรือบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แก่การพิจารณา รวมทั้งมีอำนาจสั่งให้หน่วยงานหรือบุคคลใดตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม แล้วรายงานให้ศาลทราบและจัดส่งพยานหลักฐานดังกล่าวต่อศาลภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด

ศาลมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย

➤ ให้ศาลพิจารณาและสืบพยานหลักฐานต่อเนื่องติดต่อกันไปจนกว่าจะเสร็จการพิจารณา เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้

➤ ในการสืบพยานบุคคล ไม่ว่าจะ เป็นพยานที่คู่ความฝ่ายใดอ้างหรือที่ศาลเรียกมาเองให้ศาลแจ้งให้พยานทราบประเด็นและข้อเท็จจริงที่จะทำการสืบพยาน แล้วให้พยานเบิกความในข้อนั้นด้วยตนเอง หรือตอบคำถามศาล ให้ศาลมีอำนาจถามพยานเกี่ยวกับข้อเท็จจริงใด ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับคดีแม้จะไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นอ้างก็ตาม แล้วจึงอนุญาตให้คู่ความถามพยานเพิ่มเติม

➤ การถามพยานของคู่ความจะใช้คำถามนำก็ได้หลังจากคู่ความถามพยานแล้ว ห้ามมิให้คู่ความฝ่ายใดถามพยานอีก เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากศาล

➤ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่ศาลขอให้มาให้ความเห็นและพยานที่ศาลเรียกมาเองรวมทั้งบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทางค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอื่น ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนด

➤ การพิจารณาและสืบพยานในศาล ให้ทำโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลยเมื่อศาลเห็นเป็นการสมควร เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปโดยไม่ชักช้า ศาลมีอำนาจพิจารณาและสืบพยานลับหลังจำเลยได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) จำเลยไม่อาจมาฟังการพิจารณาและการสืบพยานได้เนื่องจากความเจ็บป่วยหรือมีเหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้ เมื่อจำเลยมีทนายและจำเลยได้รับอนุญาตจากศาลที่จะไม่มาฟังการพิจารณาและสืบพยาน

(๒) จำเลยเป็นนิติบุคคลและศาลได้ออกหมายจับผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นแล้วแต่ยังจับตัวมาไม่ได้

(๓) จำเลยอยู่ในอำนาจศาลแล้วแต่ได้หลบหนีไปและศาลได้ออกหมายจับแล้ว แต่ยังจับตัวมาไม่ได้

(๔) ในระหว่างพิจารณาหรือสืบพยาน ศาลมีคำสั่งให้จำเลยออกจากห้องพิจารณาเพราะเหตุขัดขวางการพิจารณา หรือจำเลยออกไปจากห้องพิจารณาโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาลในกรณีดังกล่าว เมื่อศาลพิจารณาคดีเสร็จสิ้นแล้ว ให้ศาลมีคำพิพากษาในคดีนั้นต่อไป

➤ เมื่อคู่ความร้องขอและมีเหตุอันสมควร ศาลอาจอนุญาตให้คัดคำเบิกความพยานและรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลได้โดยกำหนดวิธีการและเงื่อนไขตามที่เห็นสมควร

➤ เมื่อการสืบพยานหลักฐานเสร็จสิ้น คู่ความมีสิทธิแถลงปิดคดีของตนด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือภายในเวลาที่ศาลกำหนด

➤ ในกรณีที่ศาลนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง แต่จำเลยไม่อยู่หรือไม่มาฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้ศาลเลื่อนการอ่านไป และออกหมายจับจำเลยมาฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง เมื่อได้ออกหมายจับแล้ว ไม่ได้ตัวจำเลยมาศาลภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันออกหมายจับ ให้ศาลอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งลับหลังจำเลยได้ และให้ถือว่าจำเลยได้ฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นแล้ว

การอุทธรณ์ การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้น ในคดีอาญายุทธให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์แผนกคดีอาญายุทธ โดยยื่นต่อศาลชั้นต้น ภายใน 1 เดือน นับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษา/คำสั่งนั้นให้คู่ความฝ่ายที่อุทธรณ์ฟัง ในกรณีที่จำเลยซึ่งไม่ได้ถูกคุมขังเป็นผู้อุทธรณ์ จำเลยจะยื่นอุทธรณ์ได้ต่อเมื่อแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะที่ยื่นอุทธรณ์ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลให้ขยายระยะเวลาแสดงตนมิฉะนั้นให้ศาลอุทธรณ์แผนกคดีอาญายุทธมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์

การฎีกา การฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีอาญายุทธ ให้ผู้ฎีกายื่นคำร้องแสดงเหตุที่ศาลฎีกาควรรับฎีกาไว้พิจารณา พร้อมกับคำฟ้องฎีกาต่อศาลชั้นต้นที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีนั้นภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

อุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์แล้วให้ศาลชั้นต้นรับส่งคำร้องพร้อมคำฟ้องฎีกาดังกล่าวไปยังศาลฎีกา และให้ศาลฎีกาพิจารณาวินิจฉัยคำร้องให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

องค์คณะผู้พิพากษาวินิจฉัยรับฎีกา ประธานศาลฎีกาเป็นผู้แต่งตั้ง ประกอบด้วยรองประธานศาลฎีกาหนึ่งคนและผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาอีกอย่างน้อยสามคน การวินิจฉัยให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้บังคับตามความเห็นของฝ่ายที่เห็นควรรับฎีกา เมื่อเป็นปัญหาสำคัญ และให้รวมถึงกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะ

(๒) เมื่อคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์ได้วินิจฉัยข้อกฎหมายที่สำคัญขัดกันหรือขัดกับแนวบรรทัดฐานของคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลฎีกา

(๓) คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์ได้วินิจฉัยข้อกฎหมายที่สำคัญซึ่งยังไม่มีแนวคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลฎีกามาก่อน

(๔) เมื่อคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์ขัดกับคำพิพากษาหรือคำสั่งอันถึงที่สุดของศาลอื่น

(๕) เพื่อเป็นการพัฒนาการตีความกฎหมาย

(๖) เมื่อจำเลยต้องคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์ให้ประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

(๗) เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้วอาจมีผลเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์

(๘) ปัญหาสำคัญอื่นตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

➤ ในกรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งไม่รับฎีกาไว้พิจารณา ให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีค้ำมนุษย์เป็นที่สุดตั้งแต่วันที่ได้อ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

➤ ในกรณีที่อัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการซึ่งอัยการสูงสุดได้มอบหมายลงลายมือชื่อรับรองในฎีกาของพนักงานอัยการว่ามีเหตุอันควรที่ศาลฎีกาจะได้วินิจฉัย ให้ถือว่าเป็นปัญหาสำคัญและให้ศาลฎีการับฎีกา

หวังว่า บทความนี้จะประโยชน์กับนักกฎหมายและผู้สนใจโดยทั่วไป ในอันที่จะร่วมกันป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ที่เป็นวาระแห่งชาติร่วมกัน....
